

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Técnicas Moleculares	Código	610441002	
Titulación	Mestrado Universitario en Bioloxía Molecular , Celular e Xenética			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Bioloxía			
Coordinación	Rodriguez Torres, Ana Maria	Correo electrónico	ana.rodriguez.torres@udc.es	
Profesorado	Diaz Varela, Jose Lamas Maceiras, Mónica Martinez Martinez, M. Luisa Pomar Barbeito, Federico Rodriguez Torres, Ana Maria	Correo electrónico	jose.diaz.varela@udc.es monica.lamas@udc.es m.l.martinez@udc.es federico.pomar@udc.es ana.rodriguez.torres@udc.es	
Web	ciencias.udc.es/masters-bcm/master-en-bioloxía-molecular-y-celula			
Descrición xeral				

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Capacidade de utilizar técnicas e instrumentos habituais na investigación biolóxica celular e molecular: que sexan capaces de manexar as técnicas e protocolos así como comprender as potenciais das mesmas, os seus usos e aplicacións
A2	Capacidade de traballar de xeito seguro nos laboratorios coñecendo os manuais de operacións e as accións ante incidentes de risco
A3	Capacidade de utilizar ferramentas Bioinformáticas a nivel de usuario
A4	Capacidade para aplicar as técnicas moleculares ao estudio da célula vexetal e a súa fisioloxía, a súa resposta a estímulos externos e as súas aplicacións biotecnolóxicas
A5	Capacidade de comprender o papel dos microorganismos como axentes patóxenos e como ferramentas biotecnolóxicas
A8	Capacidade de ter unha visión integrada dos coñecementos previamente adquiridos en relación coa Bioloxía Molecular, Celular e Xenética, cunha formulación interdisciplinar e un grao de experimentalidade moi elevado
A9	Capacidade de comprender a estrutura, e función das proteínas a nivel individual e da proteómica, así como das técnicas necesarias para analizaras e estudar as súas interaccións con outras biomoléculas
A10	Capacidade de modificar xenes, proteínas e cromosomas con aplicacións biotecnolóxicas
A12	Capacidade para comprender, detectar e analizar a variación xenética, coñecer os procesos de xenotoxicidade e as metodoloxías para a súa avaliación, así como realizar estudos de diagnóstico e risco xenético
A13	Capacidade para integrarse profesionalmente en servizos do sector sanitario, farmacéutico, veterinario, produción animal, biotecnoloxía ou industrias do sector da alimentación
B1	Capacidade de análise e síntese de problemas biolóxicos en relación coa Bioloxía Molecular, Celular e Xenética
B2	Capacidade de toma de decisións para a resolución de problemas: que sexan capaces de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos na formulación de problemas biolóxicos e a busca de solucións
B3	Capacidade de xestión da información: reunir e interpretar datos, información e resultados relevantes, obter conclusións e emitir informes razoados sobre cuestións científicas e biotecnolóxicas
B4	Capacidade de organización e planificación do traballo: que sexan capaces de xestionar a utilización do tempo así como os recursos dispoñibles e organizar o traballo no laboratorio
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Manexar os aparatos necesarios para as técnicas celulares e moleculares	AI1 AI2		
Coñecer os protocolos de uso das diferentes técnicas	AI1 AI2		
Coñecer as aplicacións das distintas técnicas	AI1 AI4 AI5 AI13	BI2	CM6
Plantexarse as formas de solucionar problemas metodolóxicos asociados a realización das técnicas		BI1	
Establecer relacións de uso entre as distintas técnicas e a súa posible combinación para a resolución de problemas		BI1	
Interpretar os datos procedentes das observacións e medidas no laboratorio		BI3	
Planificar, deseñar e desenrolar experimentos en relación coas técnicas aprendidas		BI2 BI4	
Mantener unha actitude crítica de perfeccionamento da labor experimental			CM6
Relacionar as propiedades químicas e estruturais das biomoléculas cás técnicas de laboratorio que sexan mais axeitadas para o seu illamento, purificación e caracterización	AI1 AI9	BI1 BI2	
Coñecer en profundidade as posibilidades e características da PCR e a PCR en tempo real	AI2	BI3 BI4	
Comprender e manexar as técnicas de DNA recombinante que poden utilizarse para o análise e manipulación das biomoléculas	AI1 AI2 AI8 AI10	BI2	
Utilizar métodos e técnicas para detectar e analizar a variación xenética	AI1 AI3 AI12	BI3	

Contidos	
Temas	Subtemas
Purificación de biomoléculas	Principios das técnicas de centrifugación e instrumentación. Centrifugación analítica e preparativa Técnicas cromatográficas: principios e criterios de selección. Fundamentos da electroforese. Tipos de electroforese Isoelectroenfoque. Electroforese capilar.
PCR	Conceptos avanzados de PCR Diferencias entre PCR e PCR en tempo real Métodos de detección de amplicóns Deseño de ensaios e análise de resultados
Tecnoloxía dos marcadores moleculares	Concepto e tipos de polimorfismos Marcadores proteicos Marcadores de DNA baseados na hibridación de ácidos nucleicos Técnicas de PCR que xeneran patrón multi-locus Marcadores de DNA baseados en PCR mono-locus Polimorfismos dun so nucleotido

DNA Recombinante	Enzimas e protocolos utilizados nas técnicas de DNA recombinante Xenotecas xenómicas Xenotecas de expresión Análise de xenotecas Técnicas de transferencia e Blotting Secuenciación Técnicas de mutaxénese dirixida Silenciamento Usos e aplicación de organismos transxénicos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A4 A5 A10 A13	14	14	28
Prácticas de laboratorio	A1 A2 A3 A12 B4	24	48	72
Traballos tutelados	A1 A3 A8 A9 B1 B3 B2	0	42	42
Proba mixta	A1 A3 A9 A12 B1 B2 C6	2	4	6
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Impartidas polo profesor ou/e exposición de traballos do alumno
Prácticas de laboratorio	Clases prácticas no laboratorio, resolución de problemas e casos prácticos
Traballos tutelados	Traballo Titorizado relacionado coas técnicas realizadas no laboratorio de prácticas. Realizaráanse de maneira individual baixo a orientación do profesor.
Proba mixta	Exámenes con cuestións sobre os contidos teóricos e prácticos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Realizaranse Tutorías personalizadas centradas na orientación para a realización dun traballo tutelado, resolución de dudas e aclaracións.
Sesión maxistral	
Prácticas de laboratorio	O horario de TITORÍAS especificarase o inicio do curso. Os alumnos tamen poderán solicitar cita e resolver dudas concretas, por correo electrónico.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A3 A8 A9 B1 B3 B2	Elaboración e redacción dun traballo tutelado.	30
Prácticas de laboratorio	A1 A2 A3 A12 B4	Nas diferentes sesións de prácticas, os alumnos resolverán situacións e problemas e/ou resolución de cuestionarios, que formarán parte da avaliación continua da asignatura.	20

Proba mixta	A1 A3 A9 A12 B1 B2 C6	Consistirá nun exámen con cuestións nas que o alumno terá que aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos na asignatura.	50

Observacións avaliación

- Os criterios de avaliación indicados aplicaranse ás dúas modalidades de matrícula (presencial e semipresencial).
- A asistencia ás prácticas é condición necesaria para ser avaliado.
- En caso de non superar a materia na primeira oportunidade da convocatoria, as cualificacións obtidas nos traballos tutelados e prácticas conservaranse para a segunda oportunidade.
- As matrículas de honra outorgaranse preferentemente entre os alumnos presentados na avaliación correspondente á primeira oportunidade da convocatoria, según a normativa de Cualificacións e Actas nos Graos e Másteres.

Fontes de información

Bibliografía básica	- M. L. Marina, A. Ríos, M. Valcárcel (2005). Analysis and detection by capillary electrophoresis . Amsterdam : Elsevier - Westermeier, Reiner. (2005). Electrophoresis in practice : a guide to methods and applications of DNA and protein separations. Weinheim : Wiley-VCH - Weiner MP, Gabriel SB, Stephens JC, (2007). Genetic variation: a laboratory manual. Cold Spring harbor Laboratory Press, New York. - Brown TA (2008). Genomes (3º ed). . Médica Panamericana, Buenos Aires. - Morteza G. Khaledi (1998). High-performance capillary electrophoresis theory, techniques, and applications . New York : John Wiley & Sons, - Nuez F, Carrillo JM, (2000). Los marcadores genéticos en la mejora vegetal.. Universidad Politécnica de Valencia. - Avise CJ (2004). Molecular markers, natural history, and evolution (2ª ed.). . Sinauer Associates, Sunderland, MA. - Keith Wilson and John Walker (1995). Principles and Techniques of Practical Biochemistry. Cambridge, University Press - Dorak, T. (2007). Real-Time PCR. Routledge Taylor and Francis. - Mackay, I. M. (2007). Real-time PCR in microbiology : from diagnosis to characterisation. Norfolk: Caister Academic Press. - Edwards, K., Logan J. & Saunders, N. (2004). Real-time PCR: an essential guide.. Horizon bioscience. - Logan J, Edawards K, Saunders N. (2009). Real-Time PCR: Current Technology and applications.. Caister Academic Press
Bibliografía complementaria	Además se proporcionarán artículos científicos de revisión sobre los temas tratados en la asignatura en la plataforma virtual Moodle

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías